

PALVELUKUVAUS: JALKAUTUVA PÄIVÄTOIMINTA, AUTISTISET HENKILÖT

YKSIKÖN NIMI: Jalkautuva päivätoiminta (Sipulin palvelukoti)

PALVELURYHMÄ: Avopalvelut

Palvelun nimi ja kohderyhmä:

Jalkautuva päivätoiminta autistisille henkilöille.

Tarkoitus, tavoite ja hyödyt:

Vaalijalan kuntayhtymä järjestää asiakkaalle hänen toiveidensa ja tarpeidensa mukaista yksilöllistä jalkautuvaa päivätoimintaa. Tavoitteena on asiakkaan itsemääräämisoikeuden tukeminen ja vahvistaminen, kuntoutuminen, yksilöllisyys, osallisuus, toimintakyvyn kehittyminen ja ylläpito sekä asiakkaan tyytyväisyys päivätoiminnan palveluun.

Palvelun sisältö:

Jalkautuvaa päivätoimintaa järjestää Sipulin palvelukodin henkilökunta. Päivätoiminnan koordinaattori ohjaa ja suunnittelee toimintaa yhdessä asiakkaan, henkilöstön ja läheisten kanssa. Jalkautuva päivätoiminta tapahtuu asumisyksikössä sekä jalkautuvana palveluna erilaisissa toimintaympäristöissä. Toiminta voi olla yksilöllistä tai ryhmämuotoisesti toteutettua. Toiminnan sisältö perustuu toimintakykyarvioon. Jokaiselle asiakkaalle laaditaan yksilöllinen päiväkaisen toiminnan suunnitelma, johan kirjataan asiakkaan toiveet, tavoitteet ja päivä-/viikkokohdainen toteutus. Tavoitteiden laatimisessa ja asiakkaan hyvinvointiin liittyvissä asioissa tehdään yhteistyötä asiakkaan asumispalveluyksikön, läheisten ja lähiverkoston kanssa. Verkostoyhteistyöstä ja yhteydenpidosta sovitaan asiakkaan kanssa yhdessä.

Jalkautuvassa toiminnassa harjoitellaan arjen taitoja (asiointi, keittiötyöt, siivous, vaatehuolto, itsestä huolehtiminen, raha-asiat, päivärytmi, itsemääräämisoikeus ja tuettu päätöksenteko) ja tuetaan asiakkaan fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista toimintakykyä monin eri tavoin. Asiakas harjoittelee arjen eri taitoja esimerkiksi, liikunta, ulkoilu, keskustelut, vuorovaikutustilanteet ja aistituokiot, esim. aistihuone, poreallas. Toiminnan sisällöiksi suunnitellaan erilaista kuntoutumista tukevaa toimintaa asiakkaiden toiveiden ja tarpeiden mukaisesti (esim. retket, oppimistuokiot, sosiaalisten taitojen ja vuorovaikutuksen harjoittelu, musiikki, taide, kulttuuri, kädentaidot, rakentelu, ruuan valmistaminen, leipominen, tietotekniikka, harrasteisiin tutustuminen). Jalkautuvassa päivätoiminnassa asiakas voi tehdä ohjatusti työtehtäviä asumispalveluyksikössä, toimintatilassa tai työpaikoilla ja saada valmennusta työtaitoihin (verstas, halkotarha, piha-alueiden siistimistyöt jne.).

Jalkautuvassa päivätoiminnassa asiakkaan terveydentilasta ja hygieniasta huolehditaan yksilöllisen tarpeen mukaisesti. Kommunikointia tuetaan ja etsitään asiakkaalle soveltuvia puhetta korvaavia kommunikaatiokeinoja, jotta asiakas ymmärtää ja tulee ymmärretyksi. Asiakkaan palaute toiminnoista pyritään saamaan esille. Palautelomake on jokaista toimintaa kohtaan yksilöllinen. Palautetta kerätään n.3kk välein viikon ajan joka päivä.

Jalkautuvassa päivätoiminnassa noudatetaan osallisuutta ja työllistymistä tukevan toiminnan laatukriteereitä (Kehitysvamma-alan asumisen neuvottelukunta, Työn ja päivätoiminnan valio-kunta 2016).

- Tuki valintojen ja suunnitelmien tekemiseen
- Tuki muutoksiin ja siirtymävaiheisiin
- Tuki opintoihin ja työhön pääsemiseen
- Tuki mahdollisimman suuren itsenäisyyden saavuttamiseen
- Tuki terveyteen ja hyvinvointiin
- Tuki itseilmaisuun ja luovuuteen
- Tuki merkityksellisissä sosiaalisissa rooleissa toimimiseen
- Tuki palvelujen sisältöihin ja toimintatapoihin vaikuttamiseen

Jalkautuvassa päivätoiminnassa huomioidaan autististen henkilöiden erityistarpeet:

- Autistisen henkilön erityispiirteiden ja –tarpeiden tunteminen, tunnistaminen ja huomioi-minen (esim. aistit, tapa olla ja liikkua, vaatimus selkeään ja turvalliseen ympäristöön, rentoutumisen ja läheisyyden harjoittelu) ja vahvuuksien tukeminen.
- Yksilöllinen kommunikaatio ja toimintatavat, joiden tukemiseen työntekijät yhdessä si-toutuvat.
- Sosiaalisia taitoja ja vuorovaikutusta harjoitellaan kaikissa päiväaikaisen toiminnan ti-lanteissa.
- Yksilöllisesti on strukturoitu selkeä päivä- ja viikko-ohjelma.
- Toimintajärjestysten käyttö ja asioiden ennakointi (aika, paikka, toiminta, henkilöt)
- Struktuurin toteutumisen tukeminen on muissa toiminnoissa ja palveluissa sekä yhteis-työ muiden toimijoiden kanssa (esim. asuminen, asioinnit).
- Asiakasturvallisuuden ylläpito yksilöllisen suunnitelman mukaisesti (haastavien tilatei-den ennakointi ja ehkäisy, Avekki-toimintamalli, käyttäytymisanalyysi ja tarpeen mukai-set rajoitustoimenpiteet).
- Henkilöstö perehdytetään ja koulutetaan autismikuntoutuksen periaatteisiin ja arviointi-menetelmiin. Henkilöstömitoitus on riittävä autismikuntoutuksen periaatteiden noudat-tamiseen. Henkilöstö saa täydennyskoulutusta ja tarvittaessa ohjaus- ja konsultaa-tiopalveluita työnsä tueksi.

Palvelun hintaan ei sisälly:

Terveydenhuolto- ja kuntoutuspalvelut asiakas saa perusterveydenhuollosta, Kelan kustanta-mana ja/tai sovitusti Vaalijalan kuntayhtymän osaamis- ja tukikeskuksesta.

Matkojen järjestäminen asumispalvelusta työpaikalle ja takaisin kuuluu palvelun hintaan tai vaihtoehtoisesti palvelun tilaaja järjestää kuljetukset.

Palveluprosessin vastuut:

	TILAAJA	TUOTTAJA	ASIAKAS
Matkakustannukset asunnon ja työ-/toimintapaikan välillä	X	X	
Matkat päiväaikaisen toiminnan ohjelman sisällä		X	
Ateriat			X
Päiväaikaisen toiminnan yksilöllinen suunnitelma		X	
Palvelusuunnitelma	X		
Päiväaikaisen toiminnan suunnitelma		X	

Palvelun arviointi, seuranta ja mittaus:

Asiakkaille tehdään toimintakykyarvio, jonka avulla laaditaan yksilölliset tavoitteet päiväaikaiseen toimintaan. Arviointi ja tavoitteiden toteutuminen tarkastetaan säännöllisesti.

Muutoksia asiakkaiden hyvinvoinnin tasossa mitataan säännöllisesti.

Asiakkaat ja läheiset antavat vuosittain palautetta tyytyväisyydestä sekä palvelun toimivuudesta ja tekevät kehittämis ehdotuksia.

Dokumentointi:

Asiakastietojen raportointi: Efficia-asiakastietojärjestelmä (Life Care)

Asiakasturvallisuusilmoitukset ja työtapaturmat: Hai-pro-ohjelma

Palveluprosessien kuvaukset ja toimintaa koskevat ohjeet:
VISO-toiminnanohjausjärjestelmä